

Szemponatok a pedagógiai vélemény összeállításához

Általános információk

A gyermek neve.

Intézmény pontos neve, címe; a jellemzés időpontja.

Mióta jár a gyermek a csoportba, mennyi időt tölt ott? Hányadik osztályba jár és/vagy a tanterv melyik osztályfokánál tart? Amennyiben iskolás: milyen tanterv szerint oktatják?

Az intézményben részesül-e valamilyen egyéni vagy kiscsoportos fejlesztésben (miben, milyen rendszerességgel és óraszámban)?

Mi az összbenyomása a gyermekről? Mit tart a legfontosabbnak vele kapcsolatban?

Társas viselkedés

Csoporttársaihoz viszonyítva hogyan, mennyi idő alatt fogadta el, illetve tartja-e a csoport szokásait, szabályait? Elfogadták-e őt csoporttársai? Milyen a társaival, pedagógusaival, idegenekkel való kapcsolata? Hogyan, kivel, milyen formában, milyen céllal kezdeményez kapcsolatot? Hogyan, milyen témáról kezdeményez beszélgetést? Hogyan reagál arra, ha hozzá közeledik valaki (idegen/ismerős)? A csoportban van-e barátja (hány? mi köti őket össze)? Bekapcsolódik-e, bevonható-e csoportos tevékenységbe (milyen típusúakba), esetleg kezdeményez-e közös játékot (ha igen, mit?). Helyesen alkalmazza-e a játék szabályait? Kötetlen helyzetben (pl. szünetek, udvaridő, szabad játék helyzetek) mivel foglalja el magát, mivel foglalkozik a legszívesebben? Milyen problémák, furcsaságok fordulnak elő viselkedésében?

Beszéd, beszédértés, kommunikáció

Hogyan beszél? Beszédében elfordul-e halandzsra, ismételtetés, személyes névmás-, személyragcsere vagy egyéb furcsaság? Történeteket, olvasmányokat követi-e, lényegüket képes-e önállóan kiemelni? Igényeit, kívánságait milyen formában jelzi? A közös tevékenységekben frontális instrukciókkal irányítható-e? Ha nem beszél, hogyan fejezi ki magát?

Értelmi képességek, tájékozódás, érdeklődés

Tájékozódik-e korának megfelelő szinten térben és időben? Érdekl-e őt jobban valamelyik foglalkozás, téma, mint a többi? Ezekben a témákban milyen teljesítményt nyújt (magához képest, kortársaihoz képest)? Van-e olyan foglalkozás, amelyiken feltűnően jól, vagy rosszul teljesít? Milyen okok játszhatnak szerepet ebben? Milyen területen, formában jellemző leginkább önálló játéktevékenység? Feladathelyzetet elfogadja-e, milyen körülmények között? Összességében milyennek értékeli a gyermek értelmi képességeit?

Jutalmazhatóság

Mivel jutalmazható leginkább (szociális, tárgyi, egyéb)? Hogyan vehető rá tevékenységváltásra, általa kevésbé kedvelt tevékenységek elvégzésére, kérések teljesítésére?

Érzelmi reakciók

Mi okoz a gyermeknek örömet, bánatot? Bánat, fájdalom esetén igényel-e vigasztalást, mit tesz ilyenkor, hogyan lehet megnyugtítani? Ő maga nyújt-e vigaszt hasonló helyzetben másoknak (pl. hogyan reagál egy kortárs sírására). Mennyire jól érti, illetve alkalmazza a mimikát és a gesztusokat? Mennyire ismerhető fel a gyermek aktuális hangulata? Élményeit elmeséli-e? Számára érdekes játékokra felhívja-e mások figyelmét? Hogyan fogadja a változásokat (személyek, tárgyak, napirend, stb.)? Vannak-e indokolatlannak tűnő érzelmi megnyilvánulásai, megalapozatlan félelmek?

Észlelés

Tapasztalt-e szélsőséges vagy furcsa reakciókat egyes hallási, vizuális, tapintási, ízlelési, szaglász ingerekre (mire)?

Figyelem

Mennyire esik neheze a gyermeknek odafigyelnie a részletekre, vagy szokott figyelmetlenségből hibázik? Könnyen tereli el a gyermek figyelmét valamilyen külső inger, ha igen mi? Mennyi időre tereli el ilyenkor, mi segíti visszaterelni? Gyakran tűnik-e úgy, hogy a gyermek nem figyel arra, amit mondanak neki? Jellemző-e ez hosszabb kérdések, instrukciók esetén? Gyakran tűnik-e úgy, hogy a gyermek nehezen tudja feladatokat és a tevékenységeket megszervezni, milyen feladatoknál jellemző ez? Gyakran kerül-e gyermek azokat a feladatokat, amelyek kitartó mentális erőfeszítést igényelnek?

Motoros aktivitás, hiperaktivitás

Szokott-e a keze-lába fel-alá járni, fészkelődik a helyén vagy babrálni ülés közben? Figyelhető-e meg a gyermeknél folyamatos és túlzott motoros aktivitás, ha igen mikor? Jellemző-e, hogy kimondja a választ a gyermek mielőtt a kérdés befejeződött volna? Mennyire szokott félbeszakítani másokat? Neheze esik-e a gyermeknek, ha sorban kell állnia vagy meg kell várnia, míg sor kerül rá egy játék vagy más csoportos szituáció során? Mennyire szokta elveszíti a gyermek a különböző feladatokhoz vagy tevékenységekhez szükséges dolgokat? Nehéz-e neki megszerezni, átlátni a felszerelését, tárgyait?

Mozgás

Milyen színvonalú nagymozgása, finommozgása? Tapasztalt-e furcsaságokat ezen a területen? Vannak-e ismétlődő, sztereotip mozgásai, ha igen, milyen helyzetben jelentkeznek?

Önkiszolgálás

Étkezés, öltözködés (pl. időjárásnak megfelel-e), vécéhasználat, stb.